

TMMOB'TAN DIŞA BAĞIMLILIK ELEŞTİRİSİ

14. Uluslararası Enerji ve Çevre Teknoloji Sistemleri Fuar ve Konferansı (ICCI) açılışında konuşan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, enerjinin ticari bir alan haline dönüştürülmesini eleştirirken, kamuya yatırım yaptırılmaması ve özel sektörün de yatırım yapmaması sonucunda arz güvenliğinin tehdit altına girdiğini kaydetti. Soğancı, enerjide dışa bağımlılığın arttığını anlatırken, Bakanlığın 2020 yılına uzanan öngörülerinde yerli kaynakların değil ithal kömür ve doğalgazın elektrik üretimindeki payının artmasının öngörüldüğüne dikkat çekti. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler ise, petrol piyasasına ilişkin düzenlemeleri ve Türkiyesiz bir enerji denklemi kurulamamasını "yaptıkları devrim" olarak sundu. Güler, eski sistem olsa ülkeyi yatırıma boğacaklarını, ancak kendilerinin özel sektörü harekete geçtiklerini de ileri sürdü. Etkinlik kapsamında düzenlenen panelde yer alan 39. Dönem TMMOB İl Başkanı Hüseyin Yeşil ise, elektrik enerjisi alanında kamunun devre dışı bırakılmasının faturasını tüketicilerin ödediğini anlattı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığı himayesinde 14. Uluslararası Enerji ve Çevre Teknoloji Sistemleri Fuar ve Konferansı (ICCI) 15-17 Mayıs 2008 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirildi. Avrupa Kojenerasyon Birliği, Dağıtık Enerji Dünya İttifakı (World Alliance for Decentralized Energy-WADE), Bölgesel

Çevre Merkezi (REC), Amerikan Makine Mühendisleri Birliği (American Society of Mechanical Engineering-ASME), Türkiye Kojenerasyon Derneği, Elektrik Üreticileri Derneği (EÜD), Rüzgar Enerjisi Santralleri Yatırımcıları Derneği (RESYAD) ve Hidroelektrik Santralleri Sanayi İşadamları Derneği'nin (HESİAD) desteği ile düzenlenen ICCI 2008 Fuar ve Konferansı, "Enerji Verimliliği, Yenilenebilir Enerji Eksenlerinde Türkiye İçin Sürdürülebilir Enerji Politikaları ve Arz Güvenliği" ana temasıyla yapıldı. Etkinliğin açılışında, sırasıyla Düzenleme Komitesi Başkanı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar Vekili Selahattin Çimen, Türkiye Kojenerasyon Derneği Başkanı Özkan Ağış, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) Başkanı Hasan Köktaş ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler konuştu.

"Enerji Pazarı Üzerinde Kaygı Verici Yarış"

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı konuşmasında, Uluslararası Enerji Ajansı tahminlerinin, dünya enerji tüketiminin 2005-2030 yılları arasında yüzde 50'den fazla artacağı öngörüsüne dikkat çekti. Soğancı, "Dünyada artan enerji talebine karşılık fosil yakıt rezervlerinin sınırlı olması, arz güvenliğini tehlikeye sokmakta; enerji üzerinde oynanan oyunlar ve yapılan pazarlıklar da her geçen gün yoğunlaşmaktadır" dedi.

Soğancı, ABD'nin önce Afganistan, ardından Irak'ı işgali; Ortadoğu ve özellikle İran ile Suriye'ye yönelen tehdit süreci; Dünya yüzeyinde hem enerji kaynaklarının bulunduğu bölgelerin hem de pazarların kontrol edilmesi için yürütülen kaygı verici bir yarışı sergilediğine işaret etti.

"Piyasa Arz Güvenliğini Tehdit Altına Soktu"

Mehmet Soğancı, enerji alanında yapılan düzenlemelerin bir kısmının yargı sürecinden dönmesine rağmen, hükümetlerin günün birlik yasal düzenlemelerle, yargı kararlarını uygulamak yerine, alınan kararları "yok saymayı" tercih ettiğini kaydetti. Soğancı, "Enerji; 2001 yılında çıkarılan ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun kurulmasını sağlayan bir yasa ile kamunun dışarıda bırakıldığı, ticari bir alan haline dönüştürülmüştür" dedi.

Türkiye'de yetki ve sorumlulukların anlaşılmadığı bir karmaşa ortamı yaratıldığını söyleyen Soğancı, kamunun yatırım yapmasının yasaklandığı böyle bir ortamda, özel sektörün de beklenen yatırımları gerçekleştiremediğini, arz güvenliğinin tehdit altına girdiğini, doğalgaz bağımlılığı yüksek olan Türkiye'nin doğalgaz tüketiminde de, her yıl bıçak sırtı bir denge tutturmaya çalıştığını anlattı. Ülke kaynaklarının değerlendirilmesini sağlayacak; Türkiye koşullarına uygun; teknolojik gelişmeleri takip eden; uzun vadeli, merkezi ve kamusal planlamayı esas alan; sosyal,

ekonomik ve çevresel politikalar ile bütünsel bir enerji politikasına ihtiyaç duyulduğunu kaydetti.

“Kaynaklar Uluslararası Sermayeye Aktarılıyor”

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Soğancı, şöyle konuştu:

“Bugüne değin izlenen politikalar sonucunda, ülkemiz enerji ihtiyacını kendi öz kaynaklarından değil, ağırlıklı olarak dışarıdan satın alarak karşılayan bir duruma gelmiştir. Bu anlayış ülkemizi daha çok dışa bağımlı bir hale getirmekte ve ulusal kaynaklarımız uluslararası sermayeye aktarılmaktadır. Enerji alanında yeterli yatırım yapılması sonucu gündeme getirilen ‘yap işlet devret’ gibi uygulamalarla gerçekleştirilen yatırım ve işletme hakkı devirleri ihalelerinin hemen tamamı uluslararası büyük sermayenin eline geçmektedir. Bu süreç, TEDAŞ’ın elektrik dağıtım şebekelerinin ve EÜAŞ’ın üretim santrallerinin de özelleştirilmesiyle daha da derinleştirilmektedir. AB enerji sistemine hükmeden enerji tükelleri, ülkemiz elektrik üretim ve dağıtım tesislerini de ele geçirmek üzere beklemektedir. Maalesef programlı ve programsız elektrik kesintileri kapıdadır. Enerji ithalatına 2006 yılında 29 milyar dolar ve 2007 yılında ise 33.9 milyar dolar ödenmiştir. Petrol fiyatları bugün 120 dolar/varil düzeyindedir ve yakın gelecekte 150-200 dolara ulaşabileceği tahminleri yapılmaktadır. Bu fiyat artışlarının sürmesiyle, toplam enerji arzında, petrole yüzde 35 ve doğalgaza yüzde 28 bağımlı olan Türkiye ekonomisinin daha olumsuz etkileneceği açıktır.”

Bakanlık tarafından yapılan uzun vadeli projeksiyonlarda dışa bağımlılık oranının 2010’da yüzde 71, 2015’de yüzde 68 ve 2020 yılı için yüzde 70’ler seviyesinde olacağını tahmin edildi-

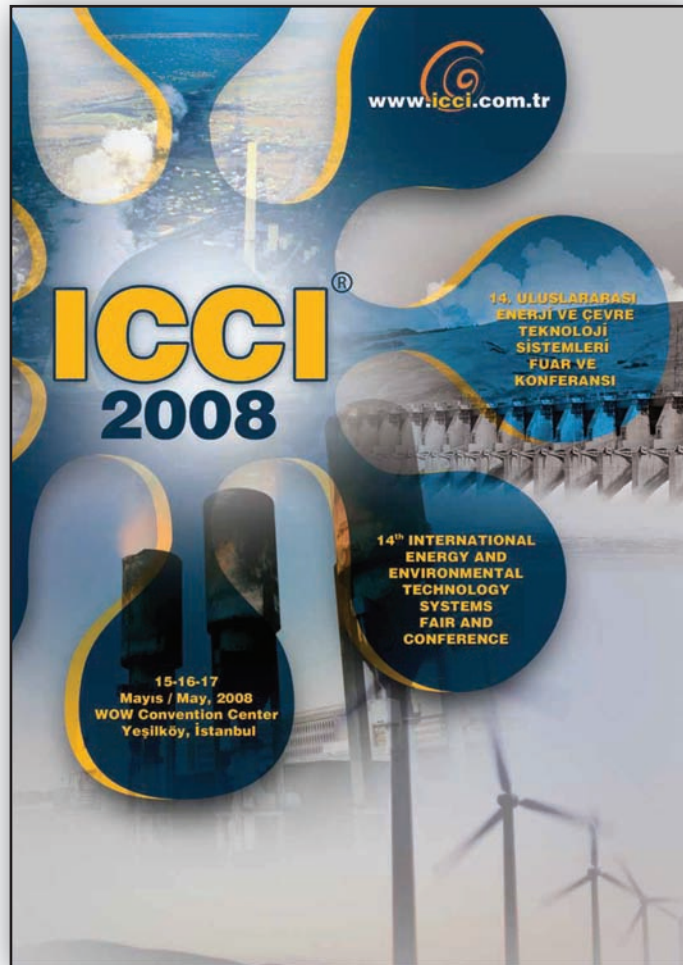
ğini anımsatan Soğancı, bunun; Türkiye’nin enerji kaynakları açısından “net ithalatçı bir ülke” konumunda kalacağı anlamına geldiğini söyledi.

“İthalat Faturası 40 Milyar Dolara Ulaşacak”

2007 yılında enerji kaynakları ithalatına 33.9 milyar dolar ödeyen Türkiye’nin, 2008 enerji ithalatı faturasının 40 milyar dolara ulaşmasının beklendiğini belirten Soğancı, şunları kaydetti:

“Türkiye çok zengin linyit ve kömür kaynaklarına sahiptir. Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) verilerine göre, 1 milyar 331 milyon ton rezerv mevcut iken son yıllarda yıllık üretim yalnızca 1.5-2 milyon ton arasında gerçekleşmiştir. 1974 yılında 8.5 milyon ton olan tüvenan kömür

üretimi yıllardır gerekli yatırımların yapılmayışı nedeniyle 2006 yılında yüzde 73 oranında azalarak 2.3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Yaklaşık 8.6 milyar ton olan termik santrallara yönelik üretilebilir linyit rezervlerimizin mevcut ve planlanabilir kurulu gücü yaklaşık 19 bin 500 megavat (MW) olan santral potansiyeli ile yılda 7 bin saat çalışma halinde, 136.5 milyar kilovatt saat (kWh) elektrik üretebilecek kapasiteye ulaşılabilir. Bu değer, Türkiye’nin 190 milyar kWh olan 2007 yılı elektrik üretiminin yüzde 71.8’ini oluşturmaktadır. Bunun için yılda 190 milyon ton linyit olmak üzere 195 milyon ton kömür üretilmesi gerekmektedir. Mevcut yerli kömürle çalışan termik santralleri 2006 yılı itibarıyla

8 bin 145 MW'ı linyit, 300 MW'ı taşkömürü olmak üzere toplam 8 bin 450 MW olup bu santrallerin kömür tüketim kapasitesi, 83 milyon tondur. Tüketimde yaşanan olumsuzluklar ve kömür üretimini, arttırmaya yönelik yatırımların yeterli düzeyde yapılmamış olması nedeni ile kömür üretiminde istenilen düzeye gelinememiştir. Bu nedenlerin başında alım garantili doğalgaz sözleşmeleri ve kamuyu küçültmeye yönelik AB, Dünya Bankası patentli politikalar gelmektedir." Son üç yılda MTA, DSİ, EİE, TKİ vb kuruluşlarca eşgüdümü olarak yeniden başlatılan kömür arama çalışmalarını olumlu bir gelişme olarak değerlendiren Soğancı, "Yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırımın düşüklüğü, sanayinin en önemli girdisi olan enerji konusunda ülkemizi dışa bağımlı kılmaktadır. Ülkemizde bu gidişi değiştirecek bir politika izlenmemekte, enerjide dışa bağımlılık sürekli olarak artmaktadır" dedi.

Enerjide Dışa Bağımlılığı Artırma Planı

Soğancı, AB'nin elektrik üretimi içindeki yenilenebilir enerjinin payını artırmayı yönelik planlar ve buna uygun politikaları hayata geçirdiğini, Türkiye'de ise tam tersi politikalar izlendiğini ve en önemli öz kaynaklardan olan hidrolik potansiyele gereken ağırlığın verilmesini eleştirdi. TEİAŞ'ın "Orta ve Uzun Dönem Elektrik Enerjisi Üretim Planlama Çalışması"na göre, hidroelektriğin tüm elektrik üretimi içindeki payı 2020 yılında yüzde 16.6'ya düşerken, ithal yakıtla üretilen elektriğin payının aynı dönemde yüzde 65'e ulaşmasının öngörüldüğüne dikkat çekti. Bakanlık analizlerinde de, 170 gigavat saat (GWh) düzeyine ulaşabilecek hidrolik potansiyelinin 2010'da yüzde 34'ü, 2015'te yüzde 48.5'i ve 2020'de ise yüzde 64.7'sinin değerlendirilmesinin hedeflendiğini aktardı.

Soğancı, 48 bin megavat olarak 120 milyar kilovat saat düzeyindeki rüzgar enerjisi potansiyelinin de Bakanlık öngörülerine göre 2020 yılına kadar ancak 3 bin 38 MW'lık kısmının değerlendirilmesinin öngörüldüğüne dikkat çekerek, "Kalan 45 bin MW'lık kapasite de değerlendirilebilse idi; yılda asgari 2 bin 500 saatlik çalışma kapasitesiyle 112.5 milyar kWh elektrik üretme imkânı olabilir" dedi. Soğancı, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının tam kapasitede değerlendirilmesi öngörülmezken, doğalgaz ve ithal kömüre dayalı yeni santral planlarını eleştirdi. Bakanlık öngörülerine göre 2005'te 12 bin 274 MW olan doğalgaz santrallerinin kapasitesinin 2010 yılında yüzde 34.4 artışla 16 bin 487 MW'a, 2020'de ise yüzde 127.7 artışla 27 bin 947 MW'a ulaşmasının planlandığını; 2005'te 1650 MW kapasitede olan ithal kömüre dayalı santrallerin 2020 için hedeflenen 6102 MW kapasiteyi şimdiden aşacak düzeyde ithal kömür santrali lisansları verildiğini kaydetti.

"Nükleer Çözüm Değil"

Özellikle güneş, jeotermal ve rüzgar kaynaklarından enerji elde etmek için gerekli üretim ve ekipmanların büyük bir çoğunluğunun Türkiye'de üretim imkânı olduğuna dikkat çeken Mehmet Soğancı, enerji alanında Ar-Ge çalışmalarının önemine değindi.

Soğancı, nükleer santral girişimi konusunda da şu değerlendirmeyi yaptı:

"Yatırım, finansman, kredi, garanti, işletme maliyetlerinde ekonomik ve ticari olarak tam bir başarısızlık yaşanması, atıkların nasıl bertaraf edileceğinin hala çözümsüz olması, uranyum yakıtı işletmeciliğinin sorunları, arızalar nedeniyle sık sık devre dışı kalması, normal işletme anında çevreye sızan radyasyon yayılımı, sıkça yaşanan ve milyonlarca kişiyi etkileyebilen nükleer kazalar, yüksek güvenlik nedeniyle lisanslama ve yapım sürelerinin 15-20 yıla uzaması, nükleer silahlanma,

'11 Eylül' saldırısı gibi uluslararası asimetric tehditlerin artması, nükleer enerjiye karşı yurtaş tepkisi ve oluşan güvensizlik gibi sorunların çözümlerini ortaya koymadan adeta yangından mal kaçırlırcasına yapılmaya çalışılan nükleer santral yapım ihaleleri iddia edildiği gibi Türkiye'nin enerji sorununa çözüm getirmeyecek, aksine bağımlılığı daha da arttıracaktır. Oysa yapılması gereken nükleer enerjiyi de, enerji politikaları içinde değerlendirmek ve teknoloji ve Ar-Ge çalışmalarını yoğunlaştırmak, ancak önceliği yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirmesine vermektir."

Güler'den "Devrim" Açıklamaları

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler, Türkiye elektrik ve doğalgaz tüketim artış oranında Çin'den sonra dünyada ikinci sırada yer aldığını kaydetti. Güler, petrol piyasasının liberalleştirilmesini, "Türkiye'de başlı başına devrim" olarak nitelendirdi. Bakan Güler, özelleştirmeler konusunda "Artçı depremler hala durmadı bu sektörde ama sistemi oturtmuş olduk. Titreşimler azalmaya başladı, sağlıklı bir yapıya dönüşüyor" savunmasını yaptı.

TPAO'nun sismik çalışmaları tamamladığını belirten Güler, 2009 yılında sondajlara başlanacağını kaydetti. Güler, Nabucco Projesi'nin özellikle AB açısından büyük önem arz ettiğini ve çalışmayı enerji arz güvenliği açısından yürüttüklerini anlattı. Dünyada şu anda Türkiyesiz bir enerji denklemi kurulamadığını söyleyen Güler, bunu da hükümet tarafından gerçekleştirilen bir devrim olarak nitelendirdi.

"Petrol Fiyatlarında 40 Dolarlık Köpük Var"

Güler, bugün dünyada petrol fiyatları üzerinde 40 dolarlık bir köpük bulunduğunu, bunun da siyasi belirsizlikten

kaynaklanan bir durum olduğunu söyledi. Türkiye’de doğalgaz kullanımını 9’dan 59 ile çıkardıklarını bildiren Güler, BOTAŞ’taki mali sıkıntıyı, alacaklarını alamamasından dolayı nakit sıkıntısı çekmesine bağlayarak açıklamaya çalıştı. Hilmi Güler, Türkiye’nin şu anda doğalgaz ve elektriği Avrupa’da en ucuz kullanan ülkelerden biri olduğunu söyledi.

Güneş Potansiyeli 380 Milyar kWh

Türkiye’nin jeotermal konusunda Avrupa’da birinci, dünyada ise yedinci sırada yer aldığını belirten Güler, “jeotermal seracılığı” harekete geçirmeyi düşündüklerini, organize sanayi bölgelerinin belki seracılık bölgelerine dönüşeceğini söyledi. Türkiye’de güneş enerjisi konusunda çok büyük imkanlar olduğunu, yatırımların önünü açtıklarını belirten Güler, şöyle konuştu:

“Türkiye’de güneş enerjisine dayalı yatırım yapılabilecek alan 4 bin 600 kilometrekaredir. Türkiye genelinde kullanılabilir alanların güneş termik enerji potansiyeli ise yılda 380 milyar kWh olarak belirlendi. Bu teknik potansiyel toplam 56 bin MW kurulu güce sahip doğalgaz çevrim santralının elektrik enerjisine eşdeğerdedir. Güneş enerjisi potansiyeli açısından Türkiye’nin, Avrupa ülkeleri içinde İspanya’dan sonra ikinci sırada yer aldığı görüldü.”

“Ülkeyi yatırıma boğardık, ama...”

BOTAŞ’ın doğalgaz kontratlarının yüzde 65’inin devredilmesi için ilana çıkıldığını, ancak yüzde 4.4’ünün devredilebildiğini aktaran Güler, enerji politikasını şöyle savundu:

“Türkiye’de devlet, santral da yapamıyor, baraj da yapamıyor, elektrik üretmek için kömür santrali kuramıyor, doğalgaz santralını kuramıyor onun için biz özel sektör

buna açtık. Eski sistem olsaydı biz Türkiye’yi yatırımlara boğardık. Alım garantileri verilirdi eski usul yapılırdı. Bunun tam tersine biz özel sektörü harekete geçirdik. Rüzgârı, jeotermal, güneşi, suyu, kömürü devreye soktuk ve bunu geleceğimizi düşünerek yaptık.”

EPDK Özel Sektör Etkinliğini Talep Etti

EPDK Başkanı Hasan Köktaş ise, Türkiye’de her yıl elektrik enerjisi talebinin yüzde 8- 9 oranlarında arttığına, kimi zaman talep artışının bu rakamların üzerine dahi çıktığına dikkat çekti. Köktaş, şu bilgileri aktardı:

“Bu yılın ilk 2 ayında elektrik talep artışı yüzde 14, 4 aylık ortalamada ise yüzde 9.7 oldu. Yapılan hesaplamalara göre, önümüzdeki 12 yıl içinde enerji sektörüne, yaklaşık 100 milyar doları elektrik sektörü olmak üzere 121 milyar dolar yatırım yapılması gerekmektedir. Ancak enerji alanına yapılacak yatırımların yalnız kamu kaynakları ile karşılanması mümkün değil. Kamu işletmeciliğinin sektörün bugünü ve geleceğinde söz sahibi olduğu tek oyunculu yapıdan, sürece özel sektörün de katıldığı, çok oyunculu serbest piyasa yapısına geçişin sağlanması gerekmektedir. Enerji piyasasında özel sektörün etkin bir rol alması sağlanmalıdır.”

Kayıp ve Kaçağın Faturası 2.1 Milyar YTL

Türkiye’nin, 2007 sonu itibarıyla ekonomik büyüklüğü 2.1 milyar YTL’ye ulaşan, 22 milyar kWh’e yakın elektrik kaybı ve kaçağının söz konusu olduğunu açıklayan Köktaş, “Elektrik kayıp kaçak oranları, özel sektörün faaliyet gösterdiği AB ve OECD ülkelerinde yüzde 6 ile 8 arasında değişiyor. Türkiye’de ise yüzde 15 düzeyinde bulunuyor. Elektrik dağıtım ve üretim tesislerinin özelleştirilmesi elektrik

enerjisi sektörüne bir sinerji katacaktır ve elektrik sistemindeki verimlilik artışı için bu bir fırsat olacaktır” diye konuştu.

Doğalgaz Piyasasına Yeni Model Arayışı

Doğalgaz Piyasası Kanunu’na göre BOTAŞ’ın bu yılın sonuna kadar doğalgaz ithalat miktarını ulusal tüketimin yüzde 20’sine kadar düşürmesi gerektiğini, ancak bugüne kadar yapılan ihaleler sonucu ancak piyasanın yaklaşık yüzde 10.66’lık bölümünün özel sektör şirketlerine devredilebildiğini kaydetti. Köktaş, şunları söyledi:

“Yılsonunda yaklaşık 1 milyar metreküp olması beklenen ulusal doğalgaz üretimi düşüldüğünde, BOTAŞ kanuni sürenin sonunda piyasanın yüzde 20’sine değil yaklaşık yüzde 86.6’sına sahip konumda olacak. Doğalgaz piyasasındaki mevcut yapı sürdürülebilir değil. Bu kapsamda, ülkemizin doğalgaz mevzuatının değiştirilmesi de dahil olmak üzere, özel sektör şirketlerinin doğalgaz ithalatının kademeli olarak serbest bırakılmasından, kontratların özel sektöre devirlerinin yöntemi ve takviminin yeniden belirlenmesine kadar her türlü yeni model arayışını içeren çözümlere ihtiyaç bulunmaktadır.”

Kamu Devre Dışı Bırakıldı, Faturayı Tüketici Ödüyor

Açılış konuşmalarının ardından “Enerji Sektörünün Kamu ve Özel Sektör Açısından Değerlendirilmesi” adı altında panel düzenlendi. Panelde konuşan TMMOB 39. Dönem Yönetim Kurulu II. Başkanı Hüseyin Yeşil, Türkiye’de enerji sektöründe 1984’te başlatılan özelleştirme programı ile bu sektördeki kamu tekelinin adım adım kırılmaya başlandığını şöyle anlattı:

“İlk önce elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımında tekel olan TEK (Türkiye Elektrik Kurumu)

parçalanarak TEAŞ ve TEDAŞ olarak ikiye bölündü. Daha sonra da EÜAŞ, TEDAŞ, TEİAŞ, TETAŞ olarak dörde bölündü. İllerdeki dağıtım müessesesi müdürlükleri de A.Ş haline getirilerek özelleştirilmeye, yani satışa hazır hale getirildi. Bir taraftan mevcut üretim santralleri bir bir özelleştirilmeye başlandı. Diğer taraftan da Yap-İşlet-Devret ve Yap-İşlet yöntemleri ile elektrik enerji üretiminde özel sektörün devreye girmesi sağlandı. Böylece elektrik enerjisi üretiminde kamunun devre dışı edilme dönemi başladı ve bu süreç son sürat devam etmektedir. Doğal olarak bu durumun yarattığı sorunları elektrik enerjisi tüketicileri yaşamaktadırlar. 2006 Temmuz ayında 13 ilin uzun süre karanlık kalmasının tek nedeni, yaratılan bu kaos ortamıdır. Ayrıca tüketicilerin yüksek fiyattan elektrik enerjisi kullanması, hatta zamların otomatikçe bağlanması da uygulanan bu politikaların sonucudur.”

Planlama Yok

Elektrik enerjisi dağıtımı konusunda da farklı bir politika izlenmediğini söyleyen Yeşil, İstanbul'un Anadolu yakası dağıtımını özelleştirmesi örneği olan AKTAŞ Elektrik uygulamasında tüketicilerin yaşadıkları sorunları ve EMO'nun 12 yıllık mücadelesiyle tekrar kamuya aktarılması sırasında belirlenen kamu zararının hala hafızalarda olduğunu kaydetti. Uygulanan özelleştirme po-

litikaları sonucunda devletin üretime ve dağıtıma yatırım yapmasının adeta yasaklandığını ifade eden Yeşil, “Özel sektör ise karlı olmayan yatırımları yapmadığından elektrik enerjisi arzı tehlikeye girmiştir. Kamunun devre dışı bırakıldığı bu sektörde planlamadan da bahsedilmemektedir. Özel sektör yatırım maliyeti düşük olan ve kısa zamanda devreye alınan doğalgaz santrallerine yönelmekte, bu da ülkeyi elektrik enerjisi üretiminde giderek daha çok dışa bağımlı hale getirmektedir” dedi.

Bugün hidrolik potansiyelin yüzde 25'inin, linyit potansiyelinin yüzde 20'sinin, rüzgar potansiyelinin ise çok küçük bir kısmının kullanıldığını belirten Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Bütün bu gerçekler ortada iken yine dışa bağımlı, pahalı, atık sorunu çözülememiş ve dünyada terk edilmekte olan nükleer enerji güç santralleri için yasa çıkarıldı ve ihale işlemleri yürütülmektedir. Bu politikanın özü, pahalı ve riskli yatırımların kamu tarafından, ucuz ve risksiz olan yatırımların ise özel sektör tarafından yapılmasıdır. Elektrik enerjisi üretim ve dağıtımında uygulan özelleştirme politikalarına paralel olarak; PETKİM'in, TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesi yani satılması, BOTAŞ ve İGDAŞ'ın da özelleştirme için sıralarını beklemeleri, genel olarak enerji sektöründe kamunun tamamen devre dışı bırakılması sonucunu doğuracaktır. Bu da enerji sektöründe bir kaos yaratacaktır.”

“TMMOB Önerileri Dikkate Alınmalı”

Türkiye'de, enerji sektörünün kamu açısından değerlendirilecek bir yanının bırakılmadığını anlatan Yeşil, TMMOB'nin enerji konusundaki görüşlerinin dikkate alınması gerektiğini söyleyerek, önerilerini şu şekilde sıraladı:

“• Genel olarak enerji, özel olarak da elektrik enerjisi alanında özelleştirme politikasından vazgeçilmelidir. Bu alanda kamu tekeli yeniden kurulmalıdır.

• PETKİM ve TÜPRAŞ kamuya iade edilmelidir.

• Dışa bağımlı enerji politikası terk edilmeli, yenilenebilir ve doğal kaynaklarımıza dayalı bir enerji politikası benimsenmelidir.

• Nükleer güç santrali kurma macerasından vazgeçilmelidir.

• Enerji sektöründe planlama dönemine dönülmelidir.

• Bütün eksikliklerine rağmen “enerji verimliliği” ve “yenilenebilir enerji kaynaklarını destekleme” yasaları titizlikle uygulanmalı, bunların ikincil mevzuatları yani yönetmelikleri çıkarılarak uygulama başlatılmalıdır.

• Enerji politikaları oluşturulurken TMMOB ve bağlı odaları ile sendika ve ilgili kuruluşların görüşlerine itibar edilmelidir.” ◀

